

SLUTRAPPORT

Nyttjande av skollokaler för föreningslivet

Upprättad
Datum: 2018-11-05
Handläggare: Nedim Burić (grundskoleförvaltningen),
Malin Eggertz Forsmark (fritidsförvaltningen)
Förvaltning: Fritidsförvaltningen, Grundskoleförvaltningen

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Bakgrund.....	3
Syfte	3
Utgångspunkter för samarbetet	3
Nuläge	4
Förteckning av grundskolor som idag hyr ut lokaler	4
Process vid uthyrning av lokaler.....	5
Utökning av antalet allaktivitetshus	6
Samnyttjande av planerade nya lokaler.....	6
Utvecklingsområden.....	6

Inledning

I budget 2018 gav kommunfullmäktige fritidsnämnden och grundskolenämnden i uppdrag att öka andelen skolor där föreningar kan boka lokaler efter skoltid. Under året har det förts dialog mellan förvaltningarna vilket bl a har resulterat i ökad kunskap om skolornas möjlighet att erbjuda lokaler till extern aktör samt ökad kunskap om föreningarnas behov.

Bakgrund

Grundskoleförvaltningen och fritidsförvaltningen har som ett första led i detta arbete diskuterat fritidsförvaltningens behov av lokaler för ändamålet att hyra ut till föreningar samt påbörjat en inventering över vilka skolor som redan idag hyr ut sina lokaler till föreningar. Förvaltningarnas arbete har vidare fokuserat på att utveckla samarbetet med Allaktivitetshuset (Lindängen, Hermodsdal, Apelgårdsskolan) i syfte att skapa förutsättningar för föreningar att nyttja skolans lokaler efter verksamhetstid. Dessutom har parterna även översiktligt tittat på möjliga skollokaler som kan bli aktuella för föreningslivet. Grundskoleförvaltningen har varit behjälplig med att åskådliggöra det bestånd som finns tillgängligt för nyttjande efter skoltid.

Syfte

Syftet är att öka andelen grundskolor där föreningar kan boka lokaler efter skoltid. Vidare är syftet att samordna fritidsförvaltningens behov av fler lokaler för föreningslivet och grundskoleförvaltningens tillgängliga bestånd av lokaler efter verksamhetstid.

Utgångspunkter för samarbetet

Ingången i arbetet har varit att Malmös rika kultur- och fritidsliv skall vara tillgängligt för alla Malmöbor oavsett socioekonomisk bakgrund, funktionsvariationer, kön eller ålder. Alla skall kunna ha ett aktivt fritidsliv som bidrar till att stärka den självupplevda hälsan. Stadens anläggningar och lokaler är en förutsättning för att föreningslivet ska kunna fortsätta erbjuda aktiviteter och utveckla fritidsutbudet för att möta invånarnas intressen och behov.

Grundskoleförvaltningen presenterade hösten 2014 ett förslag till ”Uthyrning/utlån av skollokaler” som också godkändes av grundskolenämnden (GRF-2014-11446). För att främja en enhetlig bild av Malmö stads uthyrning av lokaler föreslogs att skolorna skulle följa fritidsnämndernas principer, riktlinjer och priser för uthyrning. Sedan hösten 2014 har riktlinjerna applicerats inom grundskoleförvaltningen genom en samordningsfunktion som finns centralt på enheten för lokalplanering.

Förvaltningarnas bedömning är att den modell för fördelning av nyttjande och kostnader beträffande sporthallar och gymnastiksalar kan verka som vägledning i samarbetet för ökad samnyttjande och gemensam planering. I modellen beskrivs vilka arenor för samverkan som finns att tillgå samt vilka parametrar vid en eventuell kostnads- och ansvarsfördelning som bör gälla.

Nuläge

Samnyttjandet av skollokaler i Malmö stad sker redan idag genom avtal som reglerar skolans behov dagtid och föreningslivets aktiviteter som till stor del erbjuds efter kl 17.00 och under helger. Därutöver har efterfrågan av möteslokaler och lokaler för matlagning och slöjd/hantverk ökat, enligt fritidsförvaltningen bedömning.

I dag finns det ett antal skolor som lånar ut sina lokaler till föreningslivet, till exempel Apelgårdsskolan/AlHiqma, Örtagårdsskolan/Bygga broar, Videdalsskolan/PRO, Värner Rydén/Framtids föreningen, Strandskolan/scouterna, MariaVoiceStudio, Joyvoice, ett antal bostadsrättsföreningar m.m. I grunden finns det ovannämnd rutin för uthyrningsprocessen som samtliga skolor förväntas följa.

Förteckning av grundskolor som idag hyr ut lokaler

Uppemot 30 kommunala grundskolor hyr idag ut lokaler, dock är inte alla dessa uthyrningar till föreningar som finns registrerade hos fritidsförvaltningen. De kommunala grundskolorna hyr eller lånar ut lokaler till föreningslivet, bostadsrättsföreningar, vårdnadshavare samt andra inom kommunens verksamheter.

Nedanstående grundskolor hyr eller lånar ut lokaler idag:

Hermodsdalsskolan
Kungshögsskolan
Lindängeskolan
Munkhätteskolan
Oxievångsskolan
Söderkullaskolan
Videdalsskolan
Rosengårdsskolan
Apelgårdsskolan
Örtagårdsskolan
Värner Rydénsskolan
Kryddgårdsskolan
Husieskolan
Bäckagårdsskolan
Risebergaskolan
Höjaskolan
Malmö Idrottsgrundskola
Stenkulaskolan
Sorgenfriskolan
Lorensborgsskolan
Geijerskolan
Strandskolan
Kulladalsskolan
Malmö International School

Österpotsskolan
Bulltoftaskolan

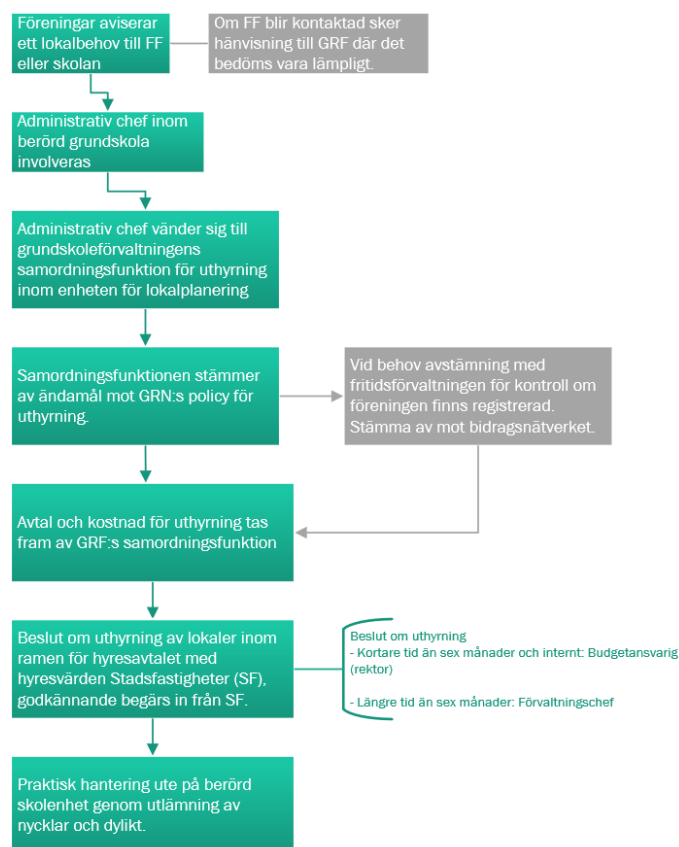
Inventeringen visar att två tredjedelar av alla grundskolor som hyr eller lånar ut sina lokaler finns i södra och östra delen av Malmö. I de delarna av staden finns idag allaktivitetshus (Lindängeskolan, Hermodsdalsskolan och Apelgårdsskolan) vars etablering grundar sig i en samverkan mellan skolan och föreningslivet.

Utöver förteckningen ovan bedriver kulturförvaltningen verksamheten ”kulturskolan” i grundskolor utspridda över hela staden. Idag finns denna verksamheten på ungefär 30 kommunala grundskoleenheter.

Fritidsförvaltningen har inventerat sina egna anläggningar under året och kunnat utöka antalet möteslokaler till uthyrning. Fritidsförvaltningen har också i dialog med paraplyorganisationerna diskuterat utveckling av till exempel Föreningarnas hus eller liknande för att bättre svara upp mot föreningslivets behov. Det arbetet kommer att fortsätta under kommande år.

Process vid uthyrning av lokaler

Inom ramen för uppdraget har förvaltningarna gemensamt tagit fram en process för uthyrning av lokaler. Processen innefattar en rutinbeskrivning från behovsskedet till effektivering. Målet med processen är att tydliggöra för alla berörda hur uthyrningen av lokaler bör gå tillväga och säkerställa att nämndernas riktlinjer följs.

I processbeskrivningen ovan framgår att det finns en möjlighet för grundskoleförvaltningen att nyttja den samlade kunskapen kring föreningslivet som finns på fritidsförvaltningen och i staden vid beslut om uthyrning. Detta i syfte för att säkerställa att uthyrningen sker i enlighet med av grundskolenämnden beslutad policy.

Det är väsentligt att beakta att ansvarig rektor har delegation (GRN:s delationsordning) på beslut om uthyrning som avser mindre än 6 månader och som är till intern intressent medan grundskoledirektören har beslutsrätt avseende längre uthyrningar, dvs. 6 månader och längre.

I avtalsskedet finns tillfälle att definiera hur resurser så som vaktmästare och städpersonal, skötsel av gård samt återställning av lokaler och utrustning uthyrda för ändamålet kan samnyttjas samt hur kostnadsreglering mellan de berörda aktörerna kan utformas.

Utökning av antalet allaktivitetshus

I Malmö stads budget 2017 med plan för 2018-2022 gav kommunfullmäktige grundskolenämnden och stadsområdesnämnderna i uppdrag att utreda hur allaktivitetshuskonceptet kan spridas till fler skolor. Detta uppdrag återrapporterades i januari 2018 (Beslut KS § 42, 2018-02-07: Uppdrag budget 2017 – Utredning om spridning av allaktivitetshusmodell STK-2017-1487). Rapporten lyfte fram flera rekommendationer däribland att inrätta en förvaltningsövergripande samordningsgrupp för att koordinera spridningsarbetet samt planera nya skolor för att möjliggöra samnyttjande av lokaler. I detta betonas att samnyttjande bör endast ske så länge respektive verksamhets kärnuppdrag kan säkerställas.

Allaktivitetshusen bedöms skapa förutsättningar för en öppen, tillgänglig och meningsfull fritidssysselsättning. Föreningslivet är en viktig aktör för samverkan. Mot bakgrund av detta har ytterligare ett allaktivitetshus öppnats under år 2018 (Apelgårdsskolan).

Samnyttjande av planerade nya lokaler

Under tider av stor utbyggnad inom grundskolesektorn ges även en möjlighet att tekniskt och utformningsmässigt anpassa och förbereda de berörda lokalerna för framtida uthyrningar. Detta sker genom att beställande förvaltning, i respektive funktions- och lokalprogram, specificerar vikten av sektionering, säkerhet och placering av uthyrbara lokaler för att öka tillgängligheten till dessa lokaler. Särskilda utrymmen, så som hemkunskapsalar, ateljer, aktivitetsrum kopplade till gymnastiksalarna bör således där det är möjligt placeras på bottenvåningen och med möjlighet att nå utan passage genom stora delar av grundskolorna.

Utvecklingsområden

Förvaltningarna har kartlagt dagens situation samt identifierat föreningslivets behov av lokaler i syfte att öka andel skolor som hyrs ut efter verksamhetstid. Konkret har det resulterat att ett nytt allaktivitetshus har öppnats samt att fler mötesplatser gjorts tillgängliga inom befintliga anläggningar.

Arbetet avstannar inte där utan förvaltningarna kommer även fortsättningsvis att ha en dialog kring hur samverkan kan utvecklas, inte minst med civilsamhället för att identifiera och skapa nya mötesplatser. Det kan förslagsvis ske inom ramen för arbetet med Malmöandan som innebär i korthet att

det finns en samarbetsplan mellan idéburen sektor och Malmö stad med en budget. Samarbetsplanen beskriver hur samverkan skall ske och vilka områden fokus skall ligga på. Det är också viktigt att föreningar som får tillgång till skolans lokaler följer de riktlinjer som finns för Malmö stads stöd till ideella föreningar och organisationer. Riktlinjerna skall säkerställa att föreningar bedriver en verksamhet som är i överensstämmelse med de demokratiska värderingar som Malmö stad står för och att verksamheten är till gagn för Malmöborna.

I arbetet med slutrapporten har framför allt grundskoleförvaltningen identifierat ett behov av översyn gällande dokumentet ”Uthyrning/utlån av skollokaler” som godkändes av grundskolenämnden (GRF-2014-11446). Behovet av en översyn har sin grund i förvaltningens nya organisation, strukturer för lokalplaneringsområdet som delvis är ändrade sedan 2014 samt i arbete med att ta fram en handlingsplan som omfattar arbetet med granskningar av styrdokument utifrån arbetet med aktiva åtgärder. Malmö stads ramverk för arbetet med aktiva åtgärder, utifrån kraven i diskrimineringslagen, omfattar att alla styrdokument, rutiner och riktlinjer beslutade på förvaltningsnivå skall granskas utifrån ifall de är diskriminerande i sig eller innehåller diskriminerande formuleringar eller uttryck.

Hittills under arbetet har identifierats ett behov av kunskapsspridning gällande antagen uthyrningsprocess inom grundskoleförvaltningen som föreslås revideras enligt ovan. Ett forum för sådant tillfälle är när man samlar alla administrativa chefer inom grundskoleförvaltningen. Att öka kunskapen om processen inom organisationen är en viktig aspekt med att öka användandet av skollokalerna även utanför skolans verksamhetstid.

I samverkan mellan de berörda förvaltningarna som nyttjar skollokaler ingår i det löpande och vidare arbetet att definiera vilka ytor invändigt som utvändigt respektive part har nyttjande över samt hur ansvaret för skötsel och drift bör se ut. Detta är väsentligt eftersom ett välfungerande samnyttjande förutsätter en tydlig fördelning av roller, mandat och de olika organisationernas andel av kostnaderna. Ansvarsfördelningen måste vara känd för alla involverade. Samnyttjandet är positivt då det aktiverar ett rörelsemönster runt skolorna som skapar närvaro och trygghet efter verksamhetstid. Det skapar någon form av indirekt kontroll, men det kan också ge upphov till ökat slitage för bl a utemiljön, vilket är viktigt att reglera i ett tidigt stadium.

Avslutningsvis kan förvaltningarna konstatera att båda ser positivt på en fortsatt dialog i syfte att möta föreningslivets behov av lokaler i stadens grundskolor.